

6

АРХІВНА КОПІЯ

КІЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

17.01.2000 № 42
м. Київ

**Про затвердження переліку
пам'яток історії та культури
місцевого значення (Шевченківський район)**

Відповідно до Закону УРСР “Про охорону і використання пам'яток історії та культури”:

1. Затвердити перелік пам'яток історії та культури місцевого значення згідно з додатком.
2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови Київської міської державної адміністрації Тимчика А.І.

Голова

О.Омельченко

7

Додаток
до розпорядження Київської міської
державної адміністрації
від 17.01.2000 № 42

ПЕРЕЛІК
пам'яток історії та культури місцевого
значення

№№ п/п	Охорон- ний номер	Назва пам'ятки	Дата спорудження	Адреса	Типол огічна належ ність	Категорія охорони
-----------	-------------------------	----------------	---------------------	--------	-----------------------------------	----------------------

Шевченківський район

1.	301	Прибутковий будинок	1911 р.	вул. Артема, 12	арх	Нововиявлена пам'ятка (1999р.)
2.	302	Прибутковий будинок	1903, 1906- 1907рр.	вул. Артема, 13	арх.	Нововиявлена пам'ятка(1999 р.)
3.	303	Прибутковий будинок, в якому жив художник В.А.Фельдман	1910 pp.	вул. Артема, 42	арх. іст.	Нововиявлена пам'ятка(1994 р.)
4.	304	Прибутковий будинок	1913 р.	вул. Артема, 58/2	арх.	нововиявлена пам'ятка (1996р.)
5.	305	Прибутковий будинок	1910-1911 pp.	вул. Артема, 66	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1996 р.)
6.	306	Житловий будинок зі старокиївською аптекою	II пол.XIX ст., 1949 р.	вул. Велика Житомирська, 6/11	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
	307	Садиба	Поч.ХХ ст.	вул. Велика Житомирська, 6, 6-а	арх. іст.	
7.	307/1	Прибутковий будинок	1911-1913 pp.	вул. Велика Житомирська, 6	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
8.	307/2	Флігель	1911-1913 pp.	вул. Велика Житомирська, 6-а	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
9.	308	Прибутковий будинок	1910 р.	вул. Велика Житомирська, 8/14	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
10.	309	Будинок релігійно- просвітницького товариства	1903 р.	вул. Велика Житомирська, 9	арх. іст.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
11.	310	Прибутковий будинок	1881-1882, 1909 pp.	вул. Велика Житомирська, 10	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)
12.	311	Прибутковий будинок	1900-1901 pp.	вул. Велика Житомирська, 13	арх.	Нововиявлена пам'ятка (1994 р.)

	312	Садиба	XIX ст.	вул. Велика Житомирська, 19	арх.
13.	312/1	Прибутковий будинок	80-i pp. XIX ст.	вул. Велика Житомирська, 19	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
14.	312/2	Флігель	80-i pp. XIX ст.	вул. Велика Житомирська, 19-б	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
15.	313	Прибутковий будинок	1910-1911 pp.	вул. Велика Житомирська, 20	арх. Нововиявлена пам'ятка (1994 р)
	9	Садиба	Кін.XIX- поч.XX ст.	вул. Велика Житомирська, 24	арх.
16.	9/1	Флігель	1906-1907 pp.	вул. Велика Житомирська, 24-б	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
17.	314	Прибутковий будинок	1910 p.	вул. Велика Житомирська, 25/2	арх. Нововиявлена пам'ятка (1994 р)
	315	Садиба	Кін.XIX- поч.XX ст.	вул. Велика Житомирська, 29	арх.
18.	315/1	Прибутковий будинок	Кін.XIX- поч.XX ст.	вул. Велика Житомирська, 29-а	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
19.	315/2	Флігель	Поч. XX ст.	вул. Велика Житомирська, 29-б	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
20.	316	Прибутковий будинок	1910-1911 pp.	вул. Велика Житомирська, 32	арх. Нововиявлена пам'ятка (1994 р)
21.	317	Будинок дитячої амбулаторії	1897-1898 pp.	вул. Воровського, 20	арх. Нововиявлена пам'ятка (1994 р)
	318	Садиба	XIX-XX ст.	вул. Кудрявська, 9	арх. іст.
22.	318/1	Флігель	1911-1912 pp.	вул. Кудрявська, 9-б	арх. Нововиявлена пам'ятка (1994 р)
23.	319	Житловий будинок	1911 p.	вул. Студентська, 3	арх. Нововиявлена пам'ятка (1996 р)
24.	320	Прибутковий будинок	1911 p.	вул. Студентська, 9	арх. Нововиявлена пам'ятка (1999 р)

Заступник голови

В.Ромашко

**1. Прибутковий будинок
1911 р.
вул. Артема, 12
(архіт.)
охоронний № 301**

Розташований по червоній лінії забудови вулиці в кварталі, що обмежений вулицями Смирнова-Ласточкина, Кудрявською та провулком Нестеровським.

Будівництво кам'яного 5-поверхового будинку розпочалося 1911 року. Автор проекту - архітектор Кобелев О.В.

Будинок цегляний, 6-поверховий, двосекційний, складний в плані: центральна частина прямокутна зі зrzізаним лівим торцем, з боку двору два глибоких ризаліти. Композиція головного фасаду асиметрична. Дві розкреповки шириною на три вікна підкреслюють вертикальне членування фасаду. Розкреповки завершені тридільними аттиками. Фасади виконані в стилістиці пізнього модерну.

Становить цінність як приклад прибуткового будинку в стилістиці модерну, спорудженого видатним київським архітектором О.Кобелевим.

зображені
22.11.99,

**2. Прибутковий будинок
1903, 1906-1907 рр.
вул. Артема, 13
(архіт.)
охоронний № 302**

Розташований по червоній лінії вулиці. Споруджений в два етапи: до первісного триповерхового об'єму (1903 р.) у 1906 прибудовано Г-подібний за планом будинок, в результаті чого утворився один об'єм. Під час цих робіт фасад більш раннього будинку було перероблено у відповідності до нових форм в стилістиці історизму. Будинок цегляний триповерховий, складний за планом (П-подібний з виступами). Фасади потиньковані. Композиція головного фасаду симетрично-осьова, вісі підкреслено трьома розкреповками, що завершуються тридільними аттиками з горищними вікнами. Декорування фасаду: ліпне і змодельоване в цеглі - вирішено в стилістичному руслі історизму з використанням ренесансно-барокових елементів. Сучасне планування квартир змінено. Автентичні інтер'єри (печі, ліплення плафонів) не збереглися.

Становить цінність як цікавий приклад типового житла початку ХХ століття.

**3. Прибутковий будинок, в якому жив художник В.А.Фельдман
1910 р.
вул. Артема, 42
(архіт., іст.)
охоронний № 303**

Будинок розташований по червоній лінії вулиці. Зведений у 1910 р. за проектом відомого київського інженера В. Безмертного на замовлення власниці Томіліної. У 1990-х роках проведено реконструкцію споруди з надбудовою 5-го поверху.

П'ятиповерховий, з мансардою, прямокутний в плані, цегляний, тинькований. Композиція головного фасаду симетрична. Центральна розкреповка завершена декоративним фронтоном. Горизонтальне членування підкреслено міжповерховими карнизами. У декоративному оформленні фасадів використано візерунчасту цегляну кладку з елементами в стилі модерн. Головний вхід прикрашено ініціалами власниці.

У 1921-28 рр. в квартирі № 14 проживав один з учасників зведення будинку панорами "Оборона Севастополя", архітектор і художник Валентин Августович Фельдман (1864-1928), який оселився в Києві у 1910 р. Він був співробітником Українського архітектурного інституту, потім Київського художнього інституту (1924-1928 рр.). В. Фельдман – автор чисельних пейзажних акварелей, натюрмортів, портретів. В своїх творах художник зафіксував багато споруд і архітектурних комплексів Києва перших передреволюційних років. 1923 р. виконав велику роботу з визначенням опорних пунктів топографічної зйомки території Києва.

Разом з сусіднім будинком утворює характерний ансамбль в забудові вулиці.

Джусино
22.11.19

**4. Прибутковий будинок
1913 р.
Вул. Артема, 58/2
(архіт.)
Охоронний № 304**

Будинок розташований на розі вулиць Артема і Пимоненка, в ряду забудови кінця XIX-початку ХХ століття. Зведений як прибутковий в садибі М.І.Свєчнікової у 1913 році в стилістиці пізнього модерну з використанням у декорі класицистичних елементів. Автор проекту невідомий.

Споруда цегляна, потинькована, 5-поверхова на підvalах, двосекційна. Композиція головного фасаду по вул.Артема симетрично-осьова. Головною віссю є ріг будинку, акцентований високим трикутним атиком. Таке оформлення наріжної частини імітує класичний портик. Симетрію фасаду підкреслюють бічні ризаліти, завершені прямокутними атиковими стінками. По горизонталі розташовані чіткі ряди прямокутних та напівциркульних вікон (на 4 поверхі). Міжвіконні простінки в 4 поверхі декоровані рельєфами у вигляді іонічних капітелей, над вікнами 3 поверху - сформований з цементу декор у вигляді двох факелів, з'єднаних гірляндами (в більшості втарчений). Атики оздоблені аналогічними деталями, характерними для класицистичного модерну. Кована металева огорожа балконів зі стриманим малюнком. Обидві парадні входи до будинку оформлені у вигляді порталів з монограмою "МС" над прорізом дверей.

Фасад з боку двору прикрашений "сухариками" під карнизом. Над частиною будинку по вул.Артема – мансарда, над вузлами сходів – світлові ліхтарі.

Будинок є важливим містобудівним елементом в забудові двох вулиць.

**5. Прибутковий будинок
1910-1911 рр.
вул.Артема, 66
(архіт.)
охоронний № 305**

Розташований в глибині садиби по вулиці Артема, паралельно «червоній лінії». Зведений у 1911 році в садибі Ф.М.Пухальського за проектом архітектора К.Ф.Шимана в стилістиці модерну. Нагляд за будівництвом вів архітектор О.Гілевич.

Будинок житловий, 5-поверховий, на підvalах, близький до прямокутного в плані з неглибоким дворовим ризалітом, односекційний, має парадні і чорні сходи; цегляний, потинькований і пофарбований, покрівля залізна, перекриття плоскі. Первісно на кожному поверсі розміщувалося по дві чотирикімнатні квартири. Композиція головного фасаду симетрично-осьова. Центральну вісь симетрії підкреслює плоский ризаліт, що завершувався за проектом тридільним аттиком з напівциркульною центральною підвищеною частиною і вікном -люкарною (не зберігся). Ризаліт і кути фасаду фланковано пілястрами, які декоровані орнаментальними деталями у вигляді кіл з паралельними стрічками-тягами, що спускаються від них. Такі декоративні елементи є характерними для київського модерну. Віконні прорізи акцентовані різноманітними сандриками і декоровані підвіконним вставкам з геометричним цегляним орнаментом. Ці елементи надають будинку виразності. Існуюча споруда майже не відрізняється від оригінального проекту. Не збереглися автентичні деревяні двері парадного підїзду та металеві огорожі балконів.

Становить архітектурну цінність як приклад авторської споруди в забудові Києва початку ХХ століття.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the author or a relevant figure, is placed here.

**6. Житловий будинок зі старокиївською аптекою
ІІ пол. XIX ст., 1949 р.
Вул. Велика Житомирська, 6/11
(архіт.)
охоронний № 306**

Розташований на розі вулиць Великої Житомирської і Володимирської. Первісний двоповерховий цегляний об'єм був побудований у 1850-і рр., третій поверх надбудований в останній третині XIX ст., четвертий – у 1949 р. (архітектор Л. Семенюк). Будинок чотириповерховий, цегляний, Г-подібний в плані, планування секційне, перекриття плоскі. В будинку розміщувалася одна з найстаріших київських аптек. Первісно вход в торговий зал аптеки розміщувався по осі зрізаного кута будинку, у 1970-і рр. його перенесено на вулицю Володимирську. Архітектурне оформлення фасадів вирішено в стилістиці ренесансу. Основою композиції чільних фасадів є їхня ярусність. Рівномірний ритм аркових прорізів підтримується міжвіконними пілястрами заввишки в один поверх.

У 1891-1896 рр. на другому поверсі будинку проживав Прахов Адріан Вікторович (1846-1916 рр.) – мистецтвознавець, археолог, художній критик, професор Петербурзької АМ. Тут бували відомі художники В. Васнецов, М. Нестеров, О. Мурашко.

Є важливим містобудівним акцентом, формує ріг на перехресті двох вулиць.

О. Захарченко

8. Флігель
 1911-1913-і рр.
 вул. Велика Житомирська, 6-а
 (архіт.)
 охоронний № 307/2

Флігель розташований в глибині ділянки, по одній осі з фасадним будинком. Цегляний, шестиповерховий, на підвалі, Т-подібний в плані, перекриття плоскі, планування секційне. Фасади вирішенні в стилістиці модерну з використанням ідентичних головному будинку елементів декоративної пластики, завершення та оздоблення.

Будинки є характерним прикладом садибної забудови Києва першої третини ХХ ст., є складовою частиною ансамблю вулиці.

**Садиба
Поч. ХХ ст.
Вул. Велика Житомирська, 6,6-а
(архіт., іст.)
охоронний № 307**

Садиба складається з двох будинків - фасадного та флігельного. В середині XIX ст. ділянка входила до великої садиби купця Ф.Березовського, наприкінці XIX-початку ХХ ст. належала його доньці А.Ф.Лаппо. У 1911 році ділянка виділяється в самостійну садибу, власниками якої стало 7 Київське товариство квартирвласників, яке і побудувало існуючу споруди.

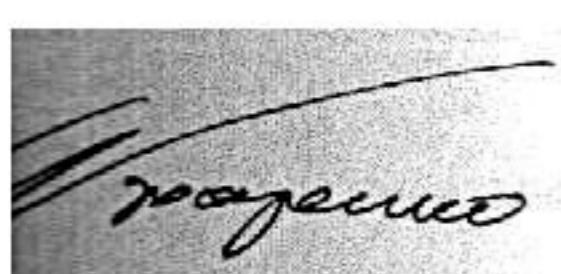
**7. Прибутковий будинок
1911-1913-і рр.
вул. Велика Житомирська, 6
(архіт.)
охоронний № 307/1**

Розташований по червоній лінії вулиці. Цегляний, шестиповерховий на підвалах, прямокутний в плані з невеликим виступом з боку двору, де розміщені

кухні та чорні сходи. Перекриття плоскі, планування секційне. Первісно на кожному поверсі було розташовано по дві п'ятикімнатні квартири. Фасади будинку вирішенні в стилістиці модерну, композиція головного фасаду симметрично-осьова, підкреслена центральними положеннями входу, балконами та еркерами і завершена профільованим карнизом та складної форми аттиками. На міжвіконних простінках п'ятого та шостого поверхів збереглося ліпне оздоблення у вигляді орнаментальних композицій рослинного характеру.

В будинку у 1919-1920 рр. мешкав відомий український композитор, хоровий диригент і музично-громадський діяч Кирило Григорович Стеценко (1882-1922 рр.). Серед його найкращіх робіт – романси на слова Лесі Українки “Стояла я і слухала весну”, “Дивлюсь я на ясні зорі”, обробки українських народних пісень.

**9. Прибутковий будинок
1910 р.
вул. Велика Житомирська, 8/14
(архіт.)
охоронний № 308**

Будинок розташований на розі вулиць Великої Житомирської і Володимирської. Цегляний, п'ятиповерховий, на підвалі, Г-подібний в плані, двосекційний. Фасади мають асиметричні композиції, вхідні вузли виділені неглибокими прямокутними еркерами. У вирішенні фасадів позначився вплив раціоналістичних та неокласичних тенденцій пізнього модерну. В декоруванні використані формовані рельєфи у фризі, сандриках, аттиках, на площинах стін. В рельєфах застосовані неокласичні мотиви пальмет, картуша, а також елементи декору, типові для стилістики модерну. Наріжна частина виділена виразною фігурною композицією аттика зі стилізованими формами трикутних фронтонів. В житлових приміщеннях частково збереглись первинні інтер'єри, оформлені в єдиній стилістиці з екстер'єрами (плафони, каміни, паркетна підлога, фурнітура тощо).

Являє собою приклад житлової архітектури стилю модерн, формую ріг вулиць Володимирської та Великої Житомирської.

І. Марченко

**10. Будинок релігійно-просвітницького товариства
1903 р.**

**Вул. Велика Житомирська, 9
(архіт, іст.)
охоронний № 309**

Цегляний, первісно триповерховий фасадний будинок споруджено у 1903 році за проектом архітектора Є.Єрмакова в садибі релігійно-просвітницького товариства. В 1948 році надбудовано четвертий поверх. На цьому місці у XIX ст. знаходилася дерев'яна церква Йоана Златоуста, розібрана у 1874 році.

На першому поверсі будинку розміщувався ресторан православної кухні, на інших - бібліотека, танц клас, гуртки для роботи з молоддю, приміщення релігійно-освітнього товариства. З боку вулиці Володимирської виступав п'ятиграний ризаліт, на третьому поверсі якого містилася домова церква Іоана Златоуста під цибульчастими баньками (знесена у 1920-і рр.).

Фасади будинку виконані в "псевдоруському" стилі, композиція головного фасаду - ритмічна. Центральний вход виділений розкріповкою і арочним порталом, фланкований бочкоподібними колонами на три четверті. В декорі фасадів використано мотиви давньоруської архітектури - кілевидні наличники, напівколонки, ширінки.

У 1903-1920 рр. в будинку працював Богданевський Д.І. (1861-1933), богослов, бібліограф, священик, останній ректор Київської духовної академії; у 1903-1939 рр. - Степанович Г.М., богослов, професор Київської духовної академії.

Будинок має цінність як приклад цивільної архітектури поч. ХХ ст.

Дорогинко

11. Прибутковий будинок
1881-1882, 1909 рр.
Вул. Велика Житомирська, 10
(архіт.)
Охоронний № 310

Будинок розташований по червоній лінії вулиці Великої Житомирської. Споруджений у два етапи: 1881-82 роки – зведений за проектом архітектора В.М.Ніколаєва 3-поверховий об'єм зведений; 1909 рік – надбудова двох поверхів та переоформлення фасаду в стилістиці інтернаціонального модерну архітектором А.Феокритовим.

Житловий будинок п'ятиповерховий, прямокутний в плані, односекційний з центральним розташуванням сходових вузлів. Композиція фасаду симетрична з виділенням центральної вісі розкреповкою з вікнами парадного сходового вузла та входу. Центр фасаду у 5 поверхі акцентований еркером значного виносу та аттиком з горищним вікном. Вертикальні виділені лопатками та балконами на бічних вісіах (у 5 поверхі балкони стрічкові). Ритм вертикалей продовжений у вінчаючій частині декоративними фронтонами-аттиками та зубчастими цегляними елементами балюстради над карнизом. У декоруванні широко використані накладні рельєфи (цементний розчин, формування) типової іконографії стилю модерн. Це жіночі маскарони, рослинні рельєфи та геометричні елементи з трьох вертикальних тяг, об'єднаних колом.

Споруда –зразок прибуткового будинку в стилі модерн.

Дорохіно

**12. Прибутковий будинок
1900 – 1901 рр.
Вул. Велика Житомирська, 13
(архіт.)
Охоронний № 311**

Розташований по червоній лінії забудови, має розрив з сусіднім будинком, заповнений одноповерховою спорудою магазину. Існуючий житловий будинок зведений у 1900-1901 роках, ймовірно, за проектом М.М.Казанського для домовласниці В.М.Тілль.

Споруда цегляна, потинькована чотириповерхова, Т-подібна в плані. Фасади оформлені в стилі історизму з використанням неоренесансних елементів. Композиція головного фасаду п'ятидільна, утворена трьома розкреповками, що завершуються декоративним фронтонами. Третій і четвертий поверхи розкреповок акцентовані напівколонками коринфського ордеру на високих канельованих п'єdestалах. Портал фланкований коринфськими напівколонками, завершений декоративним фронтоном з квітковим орнаментом в тимпані. Декоративні елементи змодельовані в цеглі. Частково зберігся різьблений тамбур парадного під'їзду.

Споруда є цікавим зразком житлової забудови початку ХХ ст., збагачує архітектурне середовище вулиці.

22.11.99,

**Садиба
XIX ст.
Вул. Велика Житомирська, 19
(архіт.)
охоронний № 312**

Садиба розташована в середині забудови кварталу, складається з двох споруд: фасадного будинку та флігеля. Побудовані у 80-х роках XIX ст. в приватній садибі присяжного повіреного В.С. Олтаржевського.

**13. Прибутковий будинок
80-і рр. XIX ст.
вул. Велика Житомирська, 19
(архіт.)
охоронний № 312/1**

Розташований в ряду щільної забудови, по червоній лінії вулиці. Цегляний, прямокутний в плані, триповерховий, має підвалне приміщення. Фасади виконані в стилістиці історизму. Композиція головного фасаду асиметрична. Ліва частина будинку, де розміщено центральний вхід та проїзд до внутрішнього двору тридільна, кожна вертикаль бічна – на одне вікно, центральна – на два) оформлена рустованими лопatkами і завершена прямокутним аттиком. Вікна з лучковими та напівциркульними перемичками оформлені наличниками, на другому поверсі – з замковими каменями. Архітектурне оздоблення (наличники, пілястри, лопатки, міжповерхові та завершуючи карнизи, аттики) змодельоване цеглі, ліпні композиції використані в надвіконних поличках третього поверху та атикових осях.

Споруда є типовим зразком житлової забудови періоду еклектики.

Олтаржевський
24.11.14

**14. Флігель
80-і рр. XIX ст.
Вул. Велика Житомирська, 19-б
(архіт.)
охоронний № 312/2**

Розташований в глибині ділянки, цегляний, Г-подібний в плані, триповерховий, має напівпідвальний поверх. Первісний двоповерховий об'єм був побудований у 80-х роках XIX ст., третій поверх - сучасної надбудови. Фасади виконані в стилістиці історизму, міжвіконні простінки оздоблені лопатками і пілястрами, віконні отвори – з замковими каменями. велике арочне вікно бічного ризаліту оброблено наличником з замковим каменем.

документ
22.11.72

15. Прибутковий будинок
1910-1911 рр.
Вул. Велика Житомирська, 20
(архіт.)
охоронний № 313

Розташований в другому ряді забудови. Чотириповерховий на підвалі, споруджений у 1910-1911 рр. в стилі модерн. В плані - прямокутний, з трьома ризалітами на тильному фасаді. Кути ризалітів закруглені, рустовані. Головний фасад має чотири вертикальні вісі, кожна з яких завершена фронтоном напівкруглої форми. Декор фасаду виконаний з цегли та цементу. Збереглися грати парапету з малюнком, характерним для стилю модерн.

Частково збереглися первинні інтер'єри, вирішенні в стилі модерн: ліплені рельєфні композиції, плафони, кахляні печі, дерев'яні двері.

На першому поверсі будинку і в підвалі розміщувалася друкарня «І.І.Чоколов».

Будинок вдало вписано в забудову вулиці, він є цікавим прикладом рішення приватного будинку в стилі модерн.

**Садиба
Кін.XIX-поч.XX ст.
Вул. Велика Житомирська, 24
(архіт.)**

Садиба виділяється в забудові кварталу з 30-х років XIX ст. і її формування іде до початку ХХ ст. Складається з двох споруд – фасадного будинку, який є пам'ятником архітектури (рішення міськвиконкому №1804 від 22.11.82, охоронний №9) і флігеля.

**16. Флігель
1906-1907 рр.
Вул. Велика Житомирська, 24-б
(архіт.)
охоронний № 9/1**

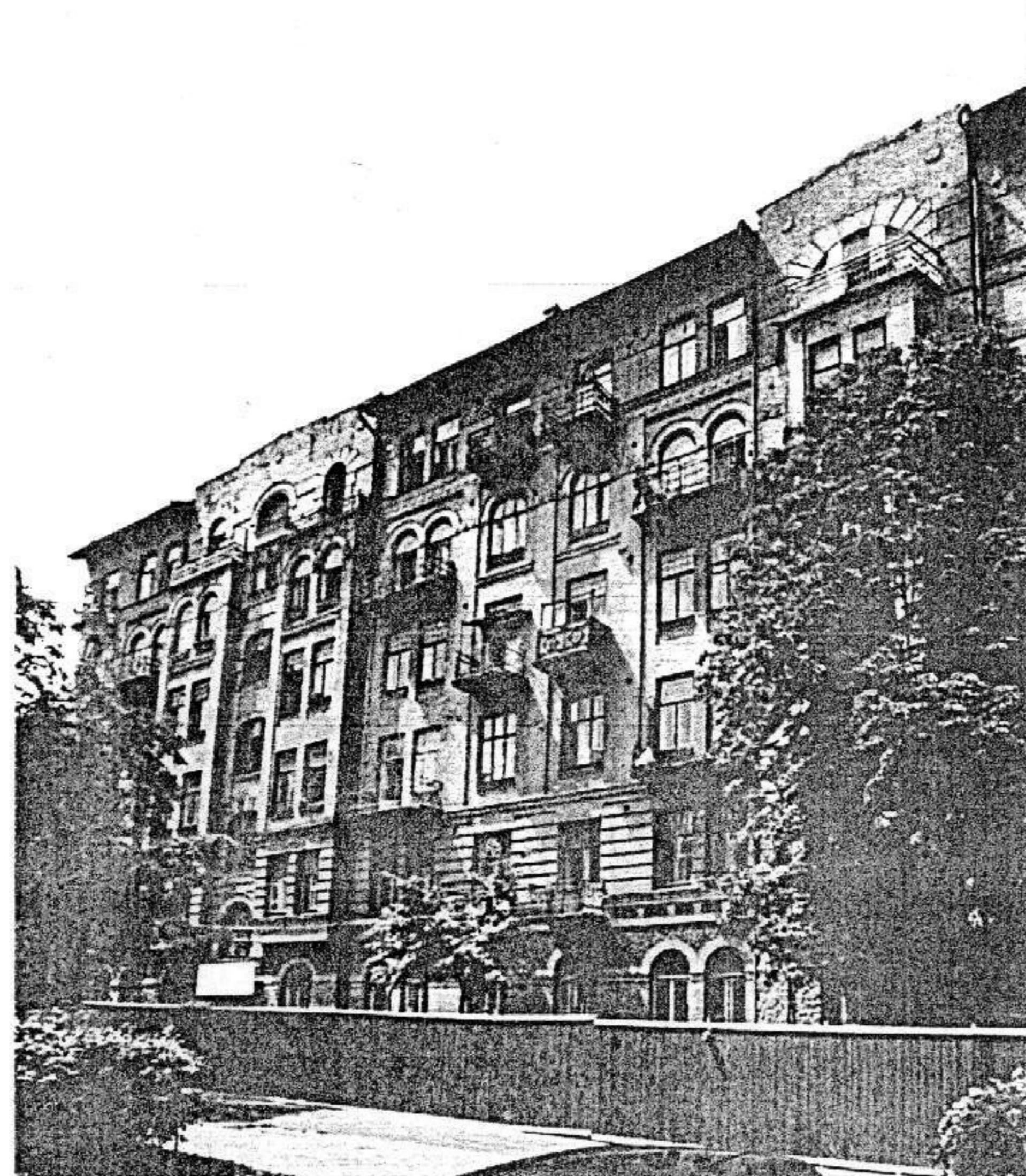
Розташований в глибині ділянки, по одній осі з фасадним будинком. Побудований у 1906-1907 рр. на місці дерев'яного одноповерхового флігеля. Будинок прямокутний в плані з невеликим ризалітом на тильному фасаді (ризаліт має "чорні" сходи). Композиція головного фасаду центрально-осьова. Вісі підкреслено розкреповками, які акцентовані аттиками складної форми. Центральна вісь виділена головним входом і високими вікнами з арочним завершенням, які фланковані по 3-4 поверхах спареними напівколонами на високих базах з орнаментальними вставками. Архітектурний декор характерний для стилістики історизму кінця XIX ст. Застосовано елементи ордерної системи (пілястри, рустовані на другому поверсі; наличники вікон, арочні неоренесансні вікна, напівколони композитного ордеру), ліпні орнаментальні вставки, картуші, кронштейни.

На даний час проведено частковий ремонт приміщень, в результаті змінилася планувальна структура, втрачено елементи декору. Збереглися центральні сходи з кованою решіткою, розетка у вестибюлі.

С цікавим прикладом житлової архітектури початку ХХ ст., різної варіації історичного стилю.

М. Денисов

17. Прибутковий будинок
1910 р.
вул. Велика Житомирська, 25/2
(арх.)
охоронний № 314

Житловий будинок №25/2 розташований на розі вулиць Великої Житомирської і О.Гончара. Споруджений у 1910 році як прибутковий будинок В.Я.Демченка за проектом київського архітектора І.І.Беляєва.

Споруда Г-подібна в плані, фасад по вулиці Великій Житомирській більший по довжині. Цегляний будинок 6-поверховий з цокольним поверхом та підвалом. Складається з двох секцій, що зблоковані під гострим кутом. Більші квартири (по 2 на поверхі) розташовувалися з боку вулиці В.Житомирської.

Фасад по Великій Житомирській симетричний, з боку вулиці О.Гончара – асиметричний. Розкреповки фасадів завершені невисокими щипцями. Фасади підкреслені різноманітними за формою еркерами. Вузький зрізаний кут акцентований балконами і аттиком. В оздобленні фасадів використані сіро-жовта лицьова цегла у поєднанні з фактурним гранітним лицюванням першого та цокольного поверхів. Архітектура фасадів вирішена у лаконічних формах раціонального модерну. Частково збереглися цінні автентичні елементи інтер'єрів: дерев'яні двері з різьбленим, огорожі сходів, тощо.

Має цінність як приклад житлової забудови початку ХХ ст. в стилі модерну.

**Садиба
Поч. ХХ ст.
Вул. Велика Житомирська, 29
(архіт.)
охоронний №315**

До складу садиби входять дві споруди – фасадний будинок та флігель. Споруджені на початку ХХ ст. в садибі купчихи Н.Д. Лазаревої.

**18. Прибутковий будинок
Кін.XIX-поч.XX ст.
Вул. Велика Житомирська, 29-а
(архіт.)
охоронний № 315/1**

Розташований по червоній лінії вулиці, в ряду щільної забудови кварталу. Цегляний, чотириповерховий, прямокутний в плані. Побудований в стилі історизму, всі архітектурні деталі (пілястри, лопатки, наличники, замкові камені, міжповерхові карнизи та тяги, фронтон аттика центрального ризаліту, декоративний аркатурний поясок, завершуючий карниз з бронштейнами) деталі змодельовані в цеглі, надвіконні полички другого та четвертого поверхів прикрашають ліпні орнаментальні композиції рослинного і геометричного характеру. Композиція головного фасаду –центрально-осьова, центральна вісь виділена головним входом, виконаним у вигляді порталу з трикутним декоративним фронтоном, завершена розвинутим, складної конфігурації аттиком з круглою люкарною.

Будинок є цікавим прикладом житлової забудови Києва кінця XIX-поч. ХХ ст.

М. Марченко

19. Флігель
Поч. ХХ ст.
Вул. Велика Житомирська, 29-б
(архіт.)
охоронний №315/2

Розташований в глибині садиби, по одній осі з фасадним будинком. Цегляний, чотириповерховий, на підвалі. Споруджений на початку ХХ ст. Чільний фасад виконаний в стилістиці історизму, симетричний. Бічні частини виділені розкреповками на одне вікно, які фланковані лопатками і завершені прямокутними аттиками. Вікна прямокутні, на третьому та четвертому поверхах - з замковими каменями і наличниками. Під широким профільованим карнизом проходить фриз, змодельований в цеглі.

20. Прибутковий будинок
1910-1911 рр.
Вул. Велика Житомирська, 32
(архіт.)
Охоронний №316

Фасадний будинок розташований по червоній лінії вулиці, в ряду щільної забудови. Споруджений у 1910-11 роках в стилістиці модерну в садибі домовласниці Софії Георгіївни Чоколової, яка купила садибу у 1910 році. С.Г.Чоколова належала до родини відомого київського підприємця, власника багатьох друкарень, гласного Думи І.І.Чоколова. Автор проекту не встановлений. Первінний об'єм споруди триповерховий. 4-ий поверх надбудовано у 1930 роках, коли були втрачені елементи завершення і III поверху.

Будинок 4-поверховий, прямокутний в плані, з двома невеликим виступами у двір та проїздом в лівій частині будинку. Односекційний, парадний вхід та сходи розміщені в правій частині будинку. Композиція головного фасаду тридільна, асиметрична. Акцентами є гранчастий еркер ліворуч та ризаліт з невеличким еркером в 2-3 поверхах праворуч від центрального об'єму. Фасади доповнені виразним ліпним декором, який створює романтичний образ будинку.

В будинку частково збереглося первинне оздоблення інтер'єрів: ліпні плафони в вестибюлі і холі парадного під'їзду, оформлення стін вздовж сходів, плафони кімнат II-III поверхів.

Будинок є визначною за збереженням декоративного оформлення фасадів пам'яткою житлової архітектури стилю "модерн".

21. Будинок дитячої амбулаторії
 1897-1898 рр.
 вул. Воровського, 20
 (архіт.)
 охоронний № 317

Будинок розташований по червоній лінії вулиці. Побудований як дітяча лікарня на замовлення і на кошти київського "Товариства надання допомоги хворим дітям". Автор проекту - київський архітектор М.Артинов. Архітектура будинку виконана в характерному для українського зодчества кінця XIX ст. стилі "неоренесанс" з використанням мотивів, форм і елементів романського, готичного, класицистичного стильових напрямків.

Споруда цегляна, одноповерхова, на цокольному напівпідвальному поверсі, прямокутна в плані, орієнтована по осі південь-захід. В центрі південно-східного фасаду запроектовано невеликий ризаліт, а на північно-західному – два ризаліти, між якими проходить широка тераса з двома входами зі сходами. Фасади декоровані лопатками, нішами, фільонками, профільованим вінчаючим карнизом, віконні отвори мають напівциркульні та лучкові перемички. На головному фасаді широкі "венеціанські" вікна, фланковані колонками з псевдороманськими капітелями. Подібними колонками оформлено головний вхід в будинок, над яким розміщено декоративну вставку-рельєф з зображенням фігур лікаря та дитини. До нашого часу не збереглася лапідарна дошка з написом про освячення будинку. первісне планування.

Є не тільки цікавим прикладом архітектури стилю "еклектика", але і унікальним зірцем лікувального закладу.

Дорошенко
22.11.79,

**Садиба
XIX-XX ст.
Вул. Кудрявська, 9
(архіт., іст.)
охоронний № 318**

Садиба по вулиці Кудрявській, 9 виділяється у 80-х роках XIX ст. У 1882 році належала титулярному раднику В.О.Боброву, з 1885 р. –професору Київської духовної академії М.М. Дроздову. У 1911 році садибу придбав інженер П.О.Мазюкович. Забудова садиби складається з двох будинків: фасадного та флігеля. Фасадний будинок споруджений у 1880-і роки за проектом архітектора М.Іконникова, у 1894 році перебудовується за проектом архітектора А. Краусса. У 1895-1903 рр. в ньому мешкала родина О.І.Булгакова. Споруда є пам'яткою історії (рішення міськвиконкому №1112 від 17.11.87)

**22. Флігель
1911-1912 рр.
вул.Кудрявська, 9-б
(архіт.)
охоронний №318|1**

Розташований в глибині садиби. Збудований за проектом інженера, власника садиби Павла Олександровича Мазюковича, у розробці фасадів приймав участь архітектор-художник В.Г.Кричевський. Двоповерховий дерев'яний будинок облицьований цеглою, архітектура фасадів являє собою яскравий приклад раціоналістичного українського модерну. Вхід підкреслений виступаючим порталом, накритим невеликим вальмовим дахом. Шестикутні трапецієподібної форми віконні прорізи є характерними елементами стилю.

Цікавий і рідкісний приклад будівлі архітектора В.Крічевського в стилі українського модерну.

О. Мазюкович

23. Житловий будинок
1911 р.
вул. Студентська, 3
(архіт.)
охоронний № 319

Будинок розташований по червоній лінії забудови вулиці. Споруджений в садибі техніка шляхів сполучення В.І.Русакова у 1911р., ймовірно, за проектом архітектора Майделя. Споруда двоповерхова, цегляна, в плані прямокутна, частково на підвалі, з проїздом. Головний фасад вирішений у формах раціонального модерну, відрізняється лаконізмом деталей, виконаних у відкритій цеглі сандриків, підвіконних фільонок, горизонтальних тяг, вставок з гладкої кобальтової кахельної плитки. В проїзді збереглися металеві гратеги в стилі модерн.

Є досить рідкісним у забудові Києва 1910 років прикладом малоквартирного будинку.

24. Прибутковий будинок
1911 р.
вул. Студентська, 9
(архіт.)
охоронний № 320

Розташований на розі вулиць Студентської та В.Дончука. П'ятиповерховий, цегляний, отинькований, двосекційний. Фасади вирішенні у формах раціоналістичного модерну. Композиція головного фасаду по вулиці Студентській – центрально-осьова, вісь виділена невеликим виступом, фланкованим на рівні третього- п'ятого поверхів лопатками і завершеним складної форми аттиком з люкарнами.

Формує наріжну частину забудови вулиць, є типовим прикладом житлової забудови Києва з елементами стилю модерн.

М. Доронін
22.11.99.